

Avântul

REDACTORI:

D. L. Stăhiescu și C. M. Turcu

APARE SĂPTĂMĂNAL

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
Strada Apelor Minerale No. 8

PENTRU FRUNTAȘII SATELOR

„Avântul“ câtorva tineri entuziaști a sosit la timp pentru a mai putea redeștepta și în noi, cei mai bătrâni, un avânt amorțit, nu atât din cauza vârstei, dar mai ales din cauza prea multor ocupații și legături sociale, care ne atârna, ca niște ghiulele, atunci când ar fi momentul de luat vânt.

Când au scos „Avântul“, au găsit în noi un încurajator, din prea multe motive. Iată câteva:

Se simțea de mult, în jadețul nostru, lipsa unui ziar, care să propage, în mod dezinteresat, lumina locului sacru la sate. Dragostea de neam și de moșia strămoșească, trebuie să fie crezul cetățeanului din România-Mare.

În mentalitatea de după război, o democrație internațională a pătruns așa de adânc în suflete, încât, am putut să aud, fără proteste, din partea celor cunosători în materie, cum un intelectual a putut spune, că preferă o simfonie cât de proastă celei mai bune doine românești.

Trebuia pus frâu bidivilor, feciori de îmbogațiți de război, ridicați fără munca și încurajați de unii oameni poluci, cărora le plac adulatorii simpatici cu spinarea mlădioasă.

Prin „Avântul“ nu se va face politica, dar se va combate energie politicianismul. Nu se va face antisemitism, dar se va lua atitudine hotărâtă, contra acelor evrei ce propagă la noi internaționalism și comunism, contra plevei sosită, după război, de peste horare și care a început, după ce s'a întripat, să improaște cu noroi în instituțiile noastre cele mai sante.

Se vor demasca și arata autorităților superioare, toate incalciările de drepturi ale satenilor și toate afacerile funcționarilor și demnitarilor abuzivi, pentru a se putea lua din vreme măsurile de îndreptare.

Nu vom cruța pe nimeni, nefiind în solda nimănui. Ne vom păzi de a aluneca pe panta calomniilor și nu vom face polemici, cu toate că articolele de senzație plac foarte mult unui anumit public.

Scopul nostru nefiind material, ci de interes național, „Avântul“ va fi biruitor, când se va putea susținea din cei 120 lei, costul unui abonament pentru sate, care ar fi pentru noi tot așa de prețuit cași banul văduvei, din noul Testament.

GR. CAPȘA

Revoluția...

Politica noastră

de C. N. TURCU

Duminecă 18 Martie, la București, a avut loc revoluția.

...O tempora! O mores!

Unde mai sunt vremurile de altădată! Cu pacea lor... cu petrecerile lor... cu neiniștea, cu războaiele și cu revoluțiile lor...

Vremurile de atunci, când, noroadele—oricât de înapoiate ar fi fost—înfăptuiau lucruri ce ne uimesc, pe noi, azi...

Vremurile de acțiune eroică. De faptă bărbătească. De lucru viguros ce înfruntă obstacolul nerod. De hotărâri vrednice de pilda generațiilor viitoare!

Pe atunci—in timpurile de aur!—curajul străvia neputința. Norodul frângea tirania. Dreptate celor mulți înăbușia teroarea...

Așa erau vremurile de altădată. Revoluționau, energic și brusc, nemulțumirile produse de criza stărilor sociale... ci nu zadărau tricoase—cu teama cu care un copil neastâmpărat hărțuiește un câine printre gard!

Azi nimic nu mai are farmecul de odinioară! Pacea sigură, liniștită, țără grija zilei de mâine, nu mai există. Avenniștea inervantă este starea normală și goana după îmbogățire necinstită, preocuparea zilnică a tuturor.

Nici războaiele nu mai inspiră intervenția „dreptății cerești“ pentru că ele sunt câștigate de cei ce posedă cele mai monstruoase aparate interne...

Și nici revoluțiile nu mai sunt la modă. Prea s'au bagatelizat decând cu Sovietele și prea și-au pierdut din seriozitatea lor!

O! Dac'ar fi fost măcar cu o jumătate de secol în urmă „marea intrinsece național-țărănistă“ ținută în București zilele trecute!

Ar fi făcut nununi!

Căci, ceace a fost, Duminică 18 Martie, pe străzile capitalei, e ceva unic în analele istoriei noastre politice...

...O forță stranie a adunat, laolaltă, zeci de mii de oameni din toate colțurile țării. Un suflu nevăzut îi făcea strănși, pe toți, într-un acelaș cuget și într'aceeaș simțire...o voință supremă îi conducea pretutindeni... și un glas unic îi comanda...

Și zecile de mii de oameni, gârboviți sub biciurile usturătoare ale unui vânt aspru ce-și săngera fața, îngreuiți de merindele traistelor și greutatea cojoacelor, cu fețele adâncite de cufele necazurilor și de anii bătrâneții, sprijiniți în toiage, înaintau încet, greoiu, ca un fluviu nesfârșit de capete încroșnate în căciuli de oaie cu niște lungi—brumării, albe și negre...

Și în timp ce mulțimea înainta, mereu în șir lung, de aproape două ore, din piepturile ei se irosiau în atmosferă, strigăte răgușite, horcăitoare, neînțelese...

Avea, convoiul acela viu, ceva din caracteristicile triburilor primitive, ceva din aerul clanurilor ancestrale a timpurilor când individul nu există decât ca organism aparte—sufletește fiind înglobat în colectivitate...

Prea era, convoiul, unitar-organic; prea disciplinat până la supușenia umilitoare; prea subjugat unui singur ritm; prea potolit sufletește—ca o mare adâncă peste care nu adie nici odată vântul...

Vântul producător de mișcare.

Vântul acțiunilor energice. Al schimbărilor brusce.

Iată dece, Duminică 18 Martie, revoluția care a avut loc la București n'a putut fi o revoluție.

I-a lipsit impulsivitatea vie, dinamică, hînd copleșită de opoziționism static.

I-a lipsit fermentul care dă ritm schimbărilor fulgerătoare.

Deși poate, cauzele sociale, politice, economice, culturale n'ar fi lipsit...

...Dar o nouă încercare de revoluție ar mai produce doar zămbete compătimitoare...

Credința noastră

CĂRMUITORILOR DE SUFLETE...

„Îmbrăcat în carne străină de ființa ta ești exilat, tu, suflete; din țara suflimă a vieții, tu ești trimis la moarte!“

(Xenophanes)

Să lasăm pe acești ciocli să-și facă sinistra meserie!

Oare, viața sufletească merită mormântul?!

Răspundeți vă rog, cărmuitorilor de suflete!

Nu e vorba de sfaturi bune, sau de conferințe bine alcătuite, dar eu gândul vinovată de a ocoli rana, în loc de a o arde.— Ci e vorba, să înfierăm fără milă viciul, care încearcă să-și alime stăpânirea pe baza unor pretinse drepturi; să-l înfierăm mai cu seamă atunci, când se furizează pervers și viclean prin iugăduința noastră.— Aceasta este datoria cărmuitorilor de suflete.— Numai ei pot înțelege realitatea primejdiei care ne amenință.— Pentru aceste serioase motive, ne punem toată nădejdea în preoți, profesori, învățători și în

Cultura noastră

Elevul în Școala activă

de Preot I. CHIRCĂ

Mulți cugetă, simt, își manifestă o stare sufletească; puțini gândesc profund la fapte și lucruri, simt greutatea lucrurilor, nu-i interesează eul, ci amplitudinea fenomenelor vieții; se sbuciumă din greu pentru rezolvarea chestiunilor și buna lor adaptare la mediul înconjurător.

Se poate lua această cercetare a funcțiunii însușirilor noastre ca un preluu al idealismului; s'au ca o preocupare a unor ființe rezlețe, de fapte și lucruri în neant?

Școala secundară, este sau nu organizație viu?

Fără a pretinde cineva, mai mult decât puterile inerente naturii omezești, școala este un organism viu, real, exact și învățătura ce o propagă, trebuie să poarte sigiliul exactității și dreptății ideilor. Mai clar, cunoștințele, ideile—educația—trebuie predate de pedagogii reali și în mod exact și drept. Nu se admite arbitrarul, nici presupunerea, nici interesul; ci, pecăt e posibil, perfecțiunea pedagogului să vorbească imperfecțiunii școlarului, pentru ridicarea construcției individuale a acestuia, prin convertire, instrucție și disciplinarea apucăturilor u-nui răsad, ce poate lua orice aspect fără pedagog și fără școală.

Azi e vorba pe o scară întinsă de: școala activă.

Această judecată, acest fenomen didactic, cuprinde și incumbă faptul de colaborare apostolică între profesor și elev. Această colaborare presupune, blândețea, dreptatea, iubirea, jertfa și abnegațiunea, atât din partea unora, cât și a altora.

Viu, energic, blând, o puternică personalitate trebuie să fie artistul, profesorul din cazul ce-l vizăm; cuminte, atent, muncitor și bine crescut trebuie să fie școlarul, întocmai ca un ogor sănătos!

Newton, întrebând de discipolii și prietenii săi, cum a descoperit legea atracțiunii universale, răspunde:

(continuare în pagina 2-a)

toată pleiada de intelectuali, de care slavă Domnului, e plin ținutul nostru și le facem un călduros apel, ca să se înroleze în această armată de redeșteptare a forțelor sufletești și curățire a moravurilor sociale de astăzi.

Dacă armele de luptă ce le am întrebuințat până în prezent n'au dat rezultat dorit, să procedăm ca Michel Angelo, care își stărnă necontentii statuetele sale pentru că fiecare i se părea abia o umbră a fapturii din sufletul său.— Sau poate vor zice unii că glasul nostru strigă'n pustiu? Nu! Noi nu pierdem nădejdea pentru că știm că glasul profetic al lui Ioan Botezătorul a răsunat în pustiiile Iordanului înfierând cu asprime năpărele și veperele contemporanilor săi și numai astfel a pregătit sufletele pentru primirea creștinismului salvator.— Priosec cu ochii sufletești spre zările viitorului și văd icona de mâine a cărmuitorului de suflete, așa cum mi l-a înfățișat Raffael—pe Plato—in tabloul său „Școala din Atena“: O faptură măreață, care cu mâna ridicată arată sărbătorește în sus.— Da ni-l Doamne!

Preot M. GAVRILESCU

Leul în Școala activă

(continuare)

Indindu-mă meru la ea. Iată exemplul, plastic și hotărât de era acțiunii de cugetare. Tot au făcut toți marii filosofi, artiști și pedagogi ai vremii.

Cu privire la școala activă, adică vala în care elevul nu este un retor pasiv al expunerilor pedagogice cu privire la știință, literatură morală, ci un factor viu, agitat, nulat, pus în acțiune și câte o dată i se dă puterea suflătoare a eului, de a crea, imagina, desleși și a se pronunța asupra unor fapte și lucruri, cari prin asociațiile lor, desvoltă în elev anumite probleme și concepțiuni: E cazul primelor încercări de manifestare literară.

Pestalozzi, al cărui centenar s'a sărbătorit anul trecut, cam tot pe vremea aceasta, oferindu-i-se de contemporani și autoritățile școlare, cele înalte situațiuni în învățământ, fuză totul și răspunde: „Voiu să învățător!” Ce însemnează asta?

Insemnează, respectul ce e în stare, și-l dea o personalitate mondială, m'a fost Pestalozzi, operii și acțiunii sale. Fapt vrednic de cucerit generațiunea de azi.

La noi, în toate ramurile sociale roape și cei chemați, ca și cei nemeați, dacă nu vor să fie miniștri, apoi cel puțin mandatarii ai națiunii, chit că au vre-un program tu nu.

Să căutăm a radia lumina noastră cât mai intens în mediul înjurător!

Preot IOAN CHIRCA

Presa și educația publică.

Chiar în cercul intelectualilor din oraș, am constatat nemulțumirea ce ovoacă publicația făcută de unele are, prea în extenso, a unor fapte apabile să otrăvească sufletele. Și ta că această părere care sălășluște în mințile multora, a luat formă scrisă, precisă și impunătoare, în un articol apărut în ziarul „Universul”

Din carnetul unui student

BIOGRAFII...

de STAN C.

Ellye spune că „istoria omenirii nu e de cătața oamenilor mari” contemporanii ei alți ispar de pe arena posterității. Ei lasă drum echilibrului celui mai inteligent. Și care a despicat în America prin puterea adevărului său. Rădăcină în vâltoarea mulțimilor, sufletul și mintea lui oartă pecetea voșniciei. Intovărășită însă și de ceea a vremii — a carui exponent este. Viața lui, după discernământul a tot ce este trecător, ervește drept pildă generațiilor viitoare. Educația își găsește deci un suport comparativ, nerostat de înțelepciune, muncă, răbdare, talent. Calități prin care se crează. Civilizația se conturează astfel printr'un aranjament sistematic de biografii a oamenilor mari. Cei ce au fost încoronați de sublimul dar al creației, devin pentru posteritate, numiți niște cifre statistice.

Numere banale dintr-o stare civilă cu parțială dubla.

Și totuși, din ambianța mediului format de oameni comuni și chiar și cu ajutorul lor, s'au ridicat acei a căror minți, urzând pe culmele abstracțiunii sau a gloriei, au jalonat

și semnat de marele prozator I. A. Brătescu-Voinești.

În adevăr alarma dată de marele scriitor e dreaptă și oportună, căci, de o bucată de vreme, unele ziare socot că se pun în slujba educației publice și moralității, când se întrec să publice până în cele mai mici și antipatice amănunte, în culori și detalii de roman grotesc, senzațional, hoții, crime și aventuri amoroase cu desnodăminte tragice.

Nu mai departe, zilele acestea s'a semnalat în București o tentativă de crimă sau crimă neisbutită. Ziarele și-au oferit coloanele, condeilor mănute chiar de talente veritabile, și faptul a devenit eveniment al zilei, talmăcit și restălmăcit, începând de la caracterizarea psihologică a autorului și victimei și până la aprecieri pesimiste generalizatoare asupra societății românești. Imaginații, libere până la destrăbălare, fabrică interviuri, pe cari sanatorul D-r Antoniu le declară a 2-a zi în „Universul” de domeniul fanteziei. Alăturând la aceasta alte întâmplări nenorocite, dar izolate, a căror lectură formează hrana mintală zilnică a cetitorului, ne întrebăm dacă acest gen de publicații n'ar trebui să-și reducă porțiile la niște simple note informative.

După cum în lume apar din când în când monștri fizici, așa și societatea nu-i lipsită de monștri morali. Actele lor sunt ceva excepțional, neconcludente asupra sănătății organismului social și fără putere să clatine vigoarea morală a neamului. Ele sunt înregistrate, penalizate și prevenite, iar svonul lor nu trebuie să umple timpurile și societatea.

Presă noastră are talente remarcabile cari păcat că se irosc pe elaborarea unui material plin de o-travă. Ea are menirea să educe și se depărtează de acest scop când, prin publicații needucative, aduce pervertire și ruină, mai ales sufletului tineresc, și intră astfel în rolul filmelor imorale de cinematograful și a literaturii pornografice.

Societatea are nevoie de o hrană psihică, care să o fortifice, iar nici decum să o slăbănogiască. Și'n legătură cu aceasta iată ce pildă ne păstrează istoria, dela poporul vechi elen: Poetul tragic Phrynicos, reprezentând pierderea Miletului, în o piesă jucată pe scenă, poporul a izbucnit în plâns; din pricina asta autorul fu

condamnat la o mare amendă, pen-trucă a deșteptat sentimente triste în popor. În așa considerație era la cei vechi educația morală!

Cerem publicațiilor noastre nu numai să lumineze mintea dar să fortifice moralmente. Care nu o face, păcătuște și în această privință, natura zrilor al căror colportor se face un ziar, ne-ar putea sluji ca criteriu să-l judecăm cât de prieten e neamului.

Pr. V. VASILIU

MIHAIL SADOVEANU:

HANU - ANCUTEI

D-l Sadoveanu are, aproape, cea mai puternică imaginație epică din literatura noastră. În esență, însă, e liric: cu D sa începe la noi, nuvela lirică. Ca să risipim unele nedumeriri, să ne fie îngăduită o mică paranteză; o nuvelă lirică e o succesiune de momente puternic motivate, legate între ele într'un tot, de sine stătător, prin elemente descriptive și cu o duioșie caracteristică, pe care o simțim în fața vieții ce se nimește. Într'adevăr, în urma lecturii unei bucăți de Sadoveanu, rămâi cu o tristețe în suflet. Tristețe pentru viața care a fost odată și acum nu mai este.

În toate nevelele găsim ca prim element esențial, adânc și puternic al concepțiunii lui, pornirea spre viață.

Cu noul volum eșit de curând de sub presă, D-l Sadoveanu se menține în nota justă a concepțiunii lui, dacă nu în toate povestirile, cel puțin într una din ele: „fântâna dintre plopi”, care, după părerea noastră, e și cea mai bună din tot volumul. În afară de aceasta mai sânt de remarcat bu-cățile „Iapa lui Vodă” mai ales în partea anecdotică și stârșitul tragic al domnitorului Duca-Vodă din „Orb sărac”.

În „Fintina dintre plopi” eroul, Isac dela Bălăbănești spune despre sine însuși: „Aveam oi și imășuri și neguțam toamna vinuri; dar îmi erau dragi ochii negri și pentru ei călcam multe hotare”. Pornirea aceasta către viață, îl face să aibă legături cu o țigancă, Morga, care la rândul ei înfruntă totul ca să vie să se întâlnească cu „boerul” ei. Stârșitul? Morga e ucisă de țigani și pis-mătareți și aruncată în fintina. Îngădă care era locul de întâlnire al lor, iar

Isac, după o luptă cu aceeași țigani, scapă rănit la un ochiu.

Povestirile se succed într'un stil natural sobru și colorat. Afară de unele cuvinte care revin prea supărător ca de pilda: mustață tușinată și de faptul că toți drumeții, care poposesc la han, „închină” prea mult cu oala de vin, găsim, mai bine accentuate în fintina dintre plopi, imagini prea brutale și sentimente prea sensuale:

„Am avut o tresărire năprasnică în toată ființa. Morga era lângă mine (spune Isac). În lăcirea stearsă a lumii sta întoarsă cu fruntea grămădită în cotul minii stingi. Cînd am atins-o și-a lăsat brațele u jos și mi-a făcut față. O auzii rîzînd încet. Purta pe ea toate podoabele: le simțiam, pipăind-o. N'avea duh de tutun și capu-i mirosea a flori.

Sau în altă parte: „se întinse lângă mine. Am cuprins-o în brațe. O desmierdam și ea avea o înflorare și un geamăt ca de sălbatăciune rănită”.

Dar, sensibilizarea acestei neînfrinate porniri, rezultată din sensualismului erotic al fondului și brutalitatea plină de sevă a imaginilor, care îmbracă acest fond, merge mină'n mină cu intruparea unei gândiri ce se desprinde în mod natural din orice pornire ce și-a găsit sfîrșitul.

Viața este și trebuie trăită; pornirile ei adinci, sincere, puternice, sînt mai presus de pravile, mai presus de tihna obiceiurilor și apucăturilor, pe care societatea omenească le a constințit

Și-atunci, oricît de sensuale ar fi sentimentele, oricît de brutale ar fi imaginile, ele nu ne mai interesează pentru ele însele; sint mijlocul prin care se pune în relief o pornire fundamentală a vieții omenești.

Duioșie care răsare din contrastul dintre vioiciunea vieții lucrurilor și dintre ireparabila ei nimicire, este sentimentul cel mai înalt al existenței care a fost odată și care acum nu mai este.

El constituie ideea fundamentală.

VICTOR ODOBEȘTIANU

Toți abonații și cititorii „AVANTULUI” pot colabora cu noi, numai dacă ne trimit articolele scrise în spiritul ziarului nostru.

torie. Așa cum stelele mari, scâlpitoare — plutind în fosforescența nenumăratele stele invizibile — jalonează constelațiile.

Și aici ar consta poate tragicul nerecunoștinței postume...

Corsicaului Bonaparte, călcând pe cadavrele atător luptători, se înalță spre mîrire — și devine Napoleon.

Creștinșii lui soldați, prin a căror jertă de săge, genul a putut triumfa, disp r în masa anonimului.

Napoleon singur rămîne Istoriei și aceasta în binele omenirii. Căci numai concretizînd se poate obține un folos educativ.

O biografie poate fi o sinteză O sinteză poate fi un nume Un nume poate reprezenta o excepțională calitate. Lamartine spune de Cicero: „ce n'est pas le nom d'un orateur; c'est le nom de l'éloquence”.

De obicei dintr-o biografie se desprinde o viață — tip și un adevăr sursul tainicului necuprins Cîntecul ei prezintă deci un interes social și altul științific.

Viața tuturor însă prezintă ceva comun Drumul parcurs de fiecare om mare e presărat de sudoare, spini, sânge. Fiecare, în felul lui, își dăce crucea spre Golgota. Nimeni nu s'a ridicat sus spre glorie, domol, liniștit, în sunete de muzici și rugă de bine-avîntura. Acestea au venit pe urmă. După moarte.

Și atunci încă cu greu. Căci lumii îi trebuie timp să poată diseca din învîlmășeala ei — ceace este etern. Îi trebuie timp mai ales să fie scoasă din inerție. Veacul al 17-lea o dovedește cel mai bine.

Se îngăna întunericul cu lumina, pentru cur-tură

Îndărăt era n'apte. Înainte n'aveai voie să mergi decît cu biblia în mîsa. Pămîntul era centrul fix al lumii — în jurul lui se învîrteau toate.

Coopernic îndrăznește totuși să afirme că pămîntul se învîrte — și își făurește un sistem științific. Este închis însă. Mai târziu, Giordano Bruno, aducînd public dovezi poutru a-pararea sistemului astronomic Coopernician, este ars pe rug... Biserica înlăntuia avîntul gîndurilor, pretinzînd că ea stăpînește absolutul.

Dar Galileu, în ciuda tuturor amenințărilor Jesuiților, se pronunță pentru Coopernic. Încredințat din inerție, îl trăse însă în fața tribunaleului închișiției, unde supas torturilor, ese silit să abjure tot ceea ce a scris.

Legenda spune că învîțatul, îngununchiat în fața judecătorilor, ar fi șoptit „a pur si nuove” (și totuși se mișcă)... Acest proces, a cărui acta au fost distruse, simbolizează perfect lupta între vechiu și nou, într'o epocă și alta, între o generație și alta, între inteligența și

neputința de a fi înțeles de acei învățați de cutele adânci ale mediocrității.

El mai poate simboliza însă și o relativitate continuă în domeniul evoluției creatoare. Biografiile înșiruite după linia timpului — ne apar atunci pline de contradicții izvorâte din zădărnicia tendințelor de a se lura ceva din taina morții și a vieții, a cuprinsului nemărginit și a atomului rupt din cosmosul fără de început și fără de sfîrșit. Ele reprezintă totuși imagini de demult, pornite dintr'o bucată de lumină și așternute oamenilor de nelățeala dorință a stăpînirii clipeilor ce vor veni. Prin ele, școala vieții deșteaptă energii și îndrumază talente.

Munca și iubirea adevărului penten adevăr — iată două virtuți fundamentale, care se desprind din biografia fiecărui om mare, ca două fărăme dintr'un vulcan uriaș, luminînd gîndurile și sufletele stinghere.

Evident, posteritatea se interesează de giganții eterni ai gîndirii.

Ce-ar fi dacă totuși, prin autiteză, ea s'ar ocupa și de acei care pozănd într'un absolut vid intelectual, au parvenit la titlu de maștri dirijori ai opiniilor cotidiene?

De pilda — dacă s'ar ocupa de biografiile așa zisilor ziaristi cu pretenții „independente” — și isălbitoră neaș românească, dar origina străună.

POLITICA PARTIDELOR

In ceia ce privește politica externă ne-am asigurat.

Eșecul dela Geneva ne-a arătat cât de bine suntem apreciați de țările străine și mai cu seamă de marii noștri aliați.

Am primit o lecție bună. Ne-am revoltat, protestând.

Acum în urmă par'că ne-am resemnat. O tăcere adâncă învâluie chestia optanților. Domnul Titulescu se află, încă, suferind, la Geneva. Se așteaptă întoarcerea D-sale în țară, pentru a expune, detaliat, modul cum s'au desfășurat dezbaterile.

Care e atitudinea oamenilor noștri politici? S'a rezumat la o simplă protestare și o telegramă de mulțumire - desigur nu în sens ironic - către D-l Ministru Titulescu, pentru modul cum ne-a susținut interesele.

Preocuparea actuală a acestora s'a concentrat acum în domeniul politicii interne.

Guvernul își urmează programul său de activitate: facerea de legi noi; până o găsi altceva mai bun de făcut.

Săptămâna aceasta s'au adus în discuția Parlamentului următoarele proiecte de legi: al standalizării cerealelor, al legii pentru extinderea codului civil în Basarabia, al noii reforme a învățământului secundar și al noii legi a cultelor.

Primele două au și fost votate de Camera. Celelalte două sunt încă în discuție. Se observă o foarte energică opoziție din partea minoritarilor, cu privire la aceste două proiecte.

Cu eventuale modificări, ce vor surveni, se vor vota și acestea, înainte de închiderea Parlamentului.

Și opoziția își urmează programul ei de... răsturnare a guvernului.

Duminica trecută s'a ținut în Capitală o întrunire de proporții fantastice. Se zice că au participat peste 50.000 de oameni.

S'au ținut discursuri fierbinți. Lumea se agitase.

Era teama de vre-o revoluție. Rezultatul: Retragerea opoziției din Parlament.

Formidabil chix.

E de releat următorul fapt: Frunțași opoziției își asiguraseră partizanii, la întrunirea de Duminică că pe ziua de 18 cor. partidul Național-Tărănesc va fi la putere.

Ciudată ironie a soartei! În loc să vină la guvern, ei pleacă și din Parlament.

La guvern au rămas tot liberalii. Și vor rămâne mereu. Noi îi iubim sau nu-i iubim, nu interesează. Destul că-i iubește Regenta.

Să ni-i țină sănătoși!?!

D. L. S.

Ni s'a jignit neamul

Camera deputaților României, nu cuprinde pe cei mai buni români și pe cei mai însemnați învățați ai neamului nostru, cari să clarifice și să apere interesele superioare culturale, precum și prestigiul universității noastre.

De pildă: presa noastră a înregistrat și comentat agresiunile, violențele și loviturile studenților evrei din Paris, - bursieri și nebursieri ai Statului român, - în valută străină, - îndreptate și săvârșite contra studențimii române, neașe, tot din Paris, accidente săvârșite numai din instinct și anumite ambițiuni.

Două elemente constituiesc faptul incidentelor și înjosirii neamului nostru, în Paris, centrul culturii celei mai superioare: studențimea și obolul cetățenilor muncitori și chivernisitori, - a căror energie nu e utilizată pentruca viitorii reprezentanți ai cerințelor sociale să aducă servicii reale, mediului social de unde au plecat.

Așa dar, avem la Paris - și în alte centre, însă mai puțin - studenți Români - bursieri, plătiți în valută (banul nostru mult majorat), trimiși de Statul român, pentru a-și perfecționa studiile și educația.

Bun lucru! Dar, dela M. Kogălniceanu, Alexandri și N. Bălcescu, până la D-l Iorga și Elena Văcărescu din zilele noastre, nimeni n'a pus o pietricică barem la consolidarea vieții noastre istorice. Ba, cei mai revoltători, mai anii trecuți, presa cotidiană, împreună cu statul țării, se alarmase de procedeu politicianismului de Stat, de-a întreține în străinătate elemente cu totul neavenite pentru studii, adică, nu studenți, ci anumiți indivizi, fără nici o legătură cu școala! Deci, orice brânzar sau orice agent politic, putea fi trimis la Paris, pentru studii extra-universitare și extra-umanitare!?

E drept că studiază în străinătate și elemente foarte bune; de ce să fie maltratați și jigniți la ei acasă, în mijlocul iraiilor lor neolantini, - de elemente cu scopuri internaționale comuniste și nu de rasa latină? De ce să avem bursieri de aceștia la Paris, plătiți cu sudoarea de sânge a țaranului român, la ușa cărora romanul trebuie să ajungă în viitor rânduș și pe urmă să dispară?

Oare pătura populară română și-a secat izvorul de genialitate etnică, și să se oprească oare numai la Grigorescu și Eminescu?

Dar, cunosc străinii ce genii avem în stratul sănătos popular român; iar noi să ne facem ca nu cunoaștem un așa fenomen? Dacă se cunosc cauzele fenomenului valorii noastre culturale și eroice, apoi deslășurarea lui să ne lăsată la voia întâmplării?

Nu! Trebuie să se dărâme odată bizantinismul politic și egoismul feroce de azi! Trebuie să chemăm la viață, vitalitatea și geniul nostru popular tradițional.

Deputatul Filderman, interpelează guvernul asupra sancțiunilor ce trebuie să ia guvernul contra agitațiilor studențești. Ne întrebăm, ce agitații? Când copiii noștri, n'au ceia ce le trebuie la învățătură; iar mediul în care studiază e indiferent pentru legitimitățile lor revendicări și aspirațiuni!

Dece n'a interpelat guvernul și un deputat român, asupra sancțiunilor ce trebuie să ia contra studenților evrei, bursieri ai Statului român la Paris, cari și-au uitat de mult datoriile și răspunderile lor umanitare;

căci răspunderi naționate, nu-i posibil să pretindă nimeni!

N'a ridicat nimeni glasul!

Societatea „Cultul Patriei“, prin glasul D-lui Profesor Ștefănescu-Cluj se ocupă în special de educația patriotică. Câte Prefecturi, Primării și Societăți Culturale, imprăstie în popor scrierea D-lui Profesor Ștefănescu: „Patriotismul în evoluția istorică“. Câte Case Naționale, avem în orașul nostru? Vre-o câteva! Va veni ziua de serbare a Unirii Basarabiei. Te-Deum, muzică, preumblare; nici o idee tipărită în aște scrisse de oameni competenți ca o pagină de catechism, pentru luminarea minții și cultivarea sentimentului patriotic! Dușmanii neamului, în limbile lor, lucrează cu zor. Să nu uităm că „apa doarme, dușmanul nu doarme“.

Preot IOAN CHIRCĂ

TENTATIVĂ DE FURT

În nopțile de 21 și 22 Martie crt. niște răi făcători au încercat să se introducă în magazinul D-lui Ioan Coman din strada Cuza-Vodă cu intenția de a-l jefui.

Trezindu-se la timp a răspuns cu un adevărat bombardament de focuri de armă. Indivizii intimidați au luat-o la fugă dispărând în întuneric.

GAZELE DE LUPTĂ

În numărul al doilea al acestui ziar, am scris ceva despre „Gazele de luptă“ și am făgăduit că voi continua să descriu, mai pe larg, efectele acestor gaze și cum se întrebunțează în războiu.

Gazele de luptă se întrebunțează în două feluri: Sub formă de valuri și prin aruncare. Ele se țin în niște tuburi de schijă, la fel cu cele în care se păstrează acidul carbonic (din care se face sifonul).

Aceste tuburi se ascund în șanțuri anume făcute sau chiar în tranșee. De la fiecare tub, se duce câte un furtun de cauciuc, la o anumită distanță, în direcția inamicului, și la comandă, se deschid robinetele.

Gazele ies, șuerând, sub formă de valuri. (Aici intervine un factor principal, vântul, căci fără el totul e zadarnic. (Dacă vântul bate dinspre inamic, n'am făcut nimic! Atunci suntem victima propriei noastre arme! Deaceia, trebuie ales un timp prielnic, când bate un vânt puternic spre inamic. Gazele de luptă, fiind mai grele decât aerul, plutesc la fața pământului. Ori-ce vîetate, întâlnită în cale, nu scapă cu viață; ba chiar și plantele sunt arse ca de foc. Omul atins de gaze de-odată se împleticește și cade ca trăsnet! Alte gaze îl fac să aiureze. (Omul atins de astfel de gaze o ia razna peste câmpii, chiuie, joacă, numai ține seama de nimeni, în sfârșit inebunește și cade la pământ ca o petică)...

Pentru ca să nu s'audă șmeratul în momentul când se dau drumul la gaze, artileria începe să bată.

Al doilea fel de întrebunțare, am spus, este prin aruncare. În acest caz, gazele sunt închise în obuze, numite „toxice“, care sunt aruncate cu anumite aparate sau cu tunurile. Obuzele toxice nu fac mare șgomot, fiindcă, cantitatea de încărcătură e mică, atât cât trebuie să facă explo-

Polite Protestate

— Ioan C. Sârbu Rădiu	5.000
— Grigore Pacuraru Păltiniș	10.000
— Vas. Stavăr Războeni	6.000
— Ioan Popârda Dragomir.	8.000
— Olga Leibschütz Războeni	9000 și 5000
— Gh. Ansaru Galu	5.000
— Copel B Katz	1.000
— Vas. P. a Lupoei (Ăciulești	1.000
— Gh. a Măriucăi Tarcău	6.000
— V. Popa Bod Precista	6.300
— Ch Georgescu Urлаți	20.000
— Z. Herscu	1.500
— N. Trif Buhuș	8.000
— L. H. Axelrad	10.000
— V. Popa B Precista	16.000
— Jean Mandel	6000 și 11000
— Ițic Leibovici	2000
— Zaharia Baras	4000

Trate Protestate

— Olga Herșcovici	1.145
— S. F. Rotman	5.566
— Moise Kahane	10.460
— Vasile Coman, cec	5.040
— Amalia Bercovici	2.000
— B. Hofman	12.019

Intrucât dorința noastră este ca „Avântul“ nostru să pătrundă în masa cea mare a poporului am stabilit prețul abonamentului astfel:

La sate 120 Lei anual
La orașe 150 „ „
Instituțiile publice 200 „ „
Rugăm pliza abonamentului.

zie, și sunt făcute de tablă. Deasemeni, sunt și grenade toxice, făcute la fel, și au aceeași întrebunțare.

După efect, gazele de luptă se împart în mai multe feluri și anume: lacrimogene, iritante, sufocante, vezicante și înșelătoare. Voi descrie pe fiecare în parte. Gazele lacrimogene au influență asupra ochilor: ochii atinși de astfel de gaze, lăcrămează și ustură îngrozitor. Însă nu atacă structura, căci după câteva ore de repaus, trece orice durere.

Scopul acestor gaze este scoaterea omului din luptă.

Gazele iritante influențază mai mult asupra nasului și a gurii: pătrund prin orice fel de mască. Soldatul, având masca pusă, e nevoit s'o scoată, deoarece îi vine să strănută sau să verse. Inamicul atât așteaptă! Îndată începe să tragă cu obuze toxice-adevărate.

Gazele sufocante influențază asupra căilor respiratoare și n special asupra plămânilor. Cum am mai spus, soldatul fiind nevoit să scoată masca, respirând aerul încărcat cu gaze, care, pătrunzând în plămâni, distruge toate cămăruțele și produce hemoptizii (vârșături cu sânge).

Gazele vezicante - beșicătoare - atacă pielea și țesuturile, până la os. Partea atinsă se beșică și produce un lichid verzui, apoi se cangrenează, tot sângele se otrăvește și, în chinurile cele mai îngrozitoare, după un scurt timp, victima moare!

Gazele înșelătoare au diferite mirosuri, asemănătoare cu a fructelor: mere, pere, etc. și duc în eroare; omul, neluând măsuri preventive, este surprins fără mască și moartea îl capturează!...

Yperita este și vezicantă și sufocantă. Am putea spune că e „Regina gazelor“, după ravagiile ce face.

În numărul viitor voi vorbi despre aite calități ale gazelor, precum și numirea celor mai întrebunțate.

VICTOR SANDULESCU-Topolț

MULȚUMIRE

Comitetul școlar al liceului „Petru Rareș“ aduce mulțumiri Domnului Leon Mrejeru, deputat, care a stăruit să ia în ființă 10 burse pentru fiii de învățători la internatul liceului și 10 burse pentru fiicele de învățători la școala secundară de fete.

Aceste burse sunt creația personală a D-lui Leon Mrejeru de sub trecută guvernare liberală; au fost desființate sub guvernul averescan, pentru ca acum să reia iarăși ființă.

Examenul de burse pentru fiii de învățători, care se anunțase la liceu pentru Luni 19 Martie ora 10 dimineața, sa amânat pentru Luni 26 Martie aciașă oră.

GR. CAPȘA

Examenul de defini- ivat al învățătorilor

Vineri 16 Martie a. c. s'a dat lucrarea scrisă din limba română la învățătorii din Județul Neamț, chemați la examenul de definitivat care se ține conform ordinului Ministerului Instrucțiunii la școala normală de băieți din localitate. Subiectul pentru această probă a fost: Sentimentul patriotic la scriitorii Români.

Din 52 de învățători și învățătoare care s'au prezentat la acest examen au fost admisi la proba scrisă următorii 44 candidați:

Aladar Gh.
Alexandrescu Alexandrina
Andronic Rea Silvia
Borș Elena
Borș Arghirița
Catana Gh
Cărău T. Ana
Calisru Margareta
Chelariu Eufrosina
Craiu Ioana
Crețulescu Olga
Dimitriu Teodora
Duiculescu Corina
Fărcășanu Maria
Floarei Ican
Focșă Constantin
Frunză Florența
Georgescu Felicia
Gheorghiu Maria
Gheorghiu Elvira
Grădinescu Florica
Hizan Elena
Idiceann Ghiorghe
Iliescu Maria
Iliescu Grigore
Ionescu Ernest
Mera Cleopatra
Munteanu Florica
Murariu Ioan
Neculau Maria
Popescu Alexandrina
Popescu Maria
Popescu Constantin
Popescu Ion
Săvescu Alexandru
Scripcariu Ana
Șerpișanu Trăian
Șerpișanu Carolina
Ștefănescu Ecaterina
Tanaschievici Maria
Timotte Anton
Tinică Vasile
Tomescu Maria
Vasilii Aurel

Corpul Portărilor Tribunalului Neamț

Publicație de Vânzare No. 1910

Anul 1928 luna Martie în 12 zile

Conform jurnalului Trib. Neamț s. I No. 1613/928, se publică că în ziua de 6 Aprilie 1928, ora 10 se va vinde prin licitație publică la fața locului în comuna Slobozia Jud. Neamț averea mobilă sechestrată prin procesul verbal No. 717/928 de la Domnul Ion Gh. Ostachie din comuna Slobozia Jud. Neamț, în prezența D-lui Josef Herșcovici din Piatra-Neamț, avere care se compune din: Un vas de stejar cu circa 700 litri vin proflu. Anume specifică prin sus zisul proces verbal de sechestrare alături de dosar.

Vânzarea se va face pe bani gata, iar taxele către stat și portării privesc pe D-nii comparatori.

Portărel, I. DURAC

Secretar, T. Ștefănescu

Dos. No. 3102/927

Informațiuni

D-l C. N. Turcu - student, a demisionat din funcțiunea de cassier al cercului „Petru-Rareș”, care actualmente mai este încă sub conducerea D-lui V. Brânză.

Duminică 1 Aprilie, la Ateneul popular din localitate, va conferența D-l Tudor Vianu, profesor la Universitatea din București.

Conferința anunțată de D-l Profesor universitar Nae Ionescu, la Ateneul cultural din localitate, va avea loc Duminică 6 Mai a. c.

Intrebăm pe D-l Primar al orașului:

N'a venit timpul să ia măsuri pentru ca măcelarii să iefinească carnea?

Credem că știe D-sa că sătenii, din cauza lipsei de nutreț și a iernei prelungite, își vând vitele pe nimic.

Dacă nu se reduce prețul cărnei acum când vitele sunt foarte slabe, deci și carnea de o proastă calitate, ce prejuri o să plătim atunci, când va veni epoca ridicării lor?

Suntem informați că acum câțiva ani, în comuna Căndești, s'a format un comitet, în frunte cu Pr. V. Damașcan, pentru strângerea fondurilor necesare ridicării unui monument în cinstea eroilor căzuți în război.

S'a strâns fonduri de câteva zeci de mii de lei.

Rugăm pe D-l Prefect al județului să cerceteze unde sunt fondurile adunate și care este cauza pentru care nu s'a ridicat monumentul până în prezent.

Se atrage, din nou, atențiunea părinților elevilor liceului „Petru Rareș” că nu va fi tolerat nimeni dintre elevi, care își vor face haine noi, altfel decât după uniforma liceului.

Se exceptează elevii clasei VIII a.

Ministerul de Interne, prin decizia ministerială No. 2842/928, publicată în Monitorul Oficial No. 27 din luna Martie 1928, a fixat țuerea de examen pentru funcțiunea de pretor cu începere de la 2 Martie 1928.

Indemnăm pe săteni să se asigure asupra: vieții - vitelor - încredilor și grâindinei, la „Asigurarea Țărănească”, unde au ocazie să-și strângă un capital frumos prin mică economie.

Ministerul afacerilor străine a aprobat introducerea și răspândirea în țară a ziarului „Sevodnia” ce apare la Riga în limba rusă.

Soc. „Principele Mircea” este autorizată de Ministerul Ocrotirilor Sociale ca, în zilele de 24, 25, și 26 Martie a. c., să facă chemă în întreg județul și orașul Piatra pentru a se veni în folosul societății.

Domnul Pierri Feldman domiciliat în Bacău a fost amendat cu 1500 lei de către poliția Piatra ca contravenient la legea circulației automobilelor.

Citiți și răspândiți

„AVANTUL”

Prefectura Județului Neamț a fost a'or zată de Ministerul Ocrotirilor Sociale ca prin cinci liste de subscripție să se vie în ajutorul sinistrului Măndața I. Rață din Com. Căndești.

Printre multele scrisori pe cari le primim zilnic la redacție, constatăm că foarte mulți sunt acei cari înțeleg menirea „Avântului” nostru.

Cităm următoarele rânduri din una din scrisori:

„...vă felicit din suflet pentru frumoasa și binevenita inițiativă, dorindu-vă sincer, mult succes și prosperare pentru realizarea scopurilor ce vi le-ați propus”.

Căpitan, MIHAI HERESCU
Comuna Crahlău

Duminica trecută a avut loc în Sala Teatrului tragerea la sorți a improprietaților urbane demobilizați locali, pe platoul de la gara veche și la Borzoghian.

Aproximativ au fost improprietați 800 demobilizați.

Necunoscuți s'au introdus în magazia D-lui Gh. Urgureanu din Str. Col. Roznovanu 128 de unde au furat 200 Kg ovăz și o pereche de mănuși noi

Poliția face cercetări

Corpul Portărilor Tribunalului Neamț

Publicație de Vânzare

Anul 1928 luna Martie în 17 zile

Conform jurnalului Trib. Neamț s. I sub No. 1749/928 se publică că în ziua de 7 Aprilie 1928 ora 10 se va vinde prin licitație publică la fața locului în comuna Pangarați jud. Neamț, averea mobilă sechestrată prin procesul verbal No. 920/928, dela D-l Nicolai Iordache Moaleș din com. Pangarați, în prezența D-lui Josef Herșcovici din Piatra-N. Avere care se compune din: O rapă cu mână de 6 ani, iar mână de 10 luni; o colunga, de un cal cu osie de fer și o balercă de stejar în capacitate de circa 200 litri cu cantitatea de circa 100 litri vin a b.

Vânzarea se va face pe bani gata iar taxele către stat și portării privesc pe D-nii comparatori.

Portărel, ss, IOAN DURAC

Secretar T. Ștefănescu

Dos. No. 551/928

FESTIVALUL

Liceului Petru Rareș

Sămbătă 17 Martie, ora 9 seara, a avut loc în sala Teatrului producția liceului Petru Rareș, pentru mărirea fondului de excursie.

Producția a constat din 2 părți:

Partea I cu recitări de elevii Alexan. Teodorescu și Grădinescu din cl. VIII și Stan cl. VII, solo de voce de Vălcu cl. VIII și bucăți la pian de elevii Pisam și Daniel.

Partea II cu «Mortul inchipuit» comedie în 3 acte, localizare de D-l profesor Victor Odobeșteanu după Guillaume Andrieux.

Rolurile au fost susținute de elevii Amătoae, Verdeanu, Vălcu, Vărbănescu, Gheorghiu Grădinescu din cl. VIII și D-rele Nicolau cl. VI și Marcarie cl. VIII.

Subiectul piesii este o farsă pe care 2 studenți din București, înglodați în datorii, o fac pentru a scăpa din greava situație în care se găsesc.

Presupun că unul din ei (Cap. I) a murit. Unchiul său din Mizil sosește la București cu fiica sa și după o convorbire cu prietenul nepotului, invită pe creditorii pentru a le plăti datoriile rămase de pe u. ma lui dar numai pe jumătate, deoarece ei încarcaseră socoteala

Lăsați un moment singuri, apare ca o fantomă presupusul mort; cămătarul se sperie și conștin să primească atât cât li se oferea.

În urma unei scrisori căzute în mâna unchiului, se dă pe față farsa și piesa se termină cu mulțumirea tuturor.

Producția a fost cât se poate de reușită. Fiecare s'a achitat pe cât a putut de rolul pe care l-a avut. Și dacă au fost unele scăderi, acestea sunt scuzabile ținând seamă că nu putem pretinde de la niște elevi, ceia ce pretindem de artiștii de meserie.

În tot cazul mulțumim D-lui prof. Odobeșteanu, care a avut grija aranjării, pregătirii și executării acestei producțiuni prin care ne-a dat ocazie să trăim câteva clipe deosebite în viața monotonă a orașului nostru.

Se aduce la cunoștința generală că, comisiunea pentru verificarea automobilelor va lucra la Prefectura Jud. Neamț la ficore 15 și 30 a lunei între orele 9-12 când se vor elibera și permisele de circulație.

VIZITAȚI

Marele magazin de coloniale și delicatose

VASILE COMAN

STRADA ALEXANDRU CEL BUN No. 15

În vederea Sărbătorilor am adus un mare transport de mărfuri, pe care le pun în vânzare cu prețurile cele mai convenabile, onor. clienți având economie la cumpărături

Rog vizitați și cumpărați spre a vă convinge

Tot odată am vinuri de calitate superioară, din viile renumite ale moșt. Manea Băiatu din Odobești, pe care le pun în vânzare cu prețuri reduse

Mi-a sosit icre negre de Manciuira, știucă și crap